

Instituut Wegerif

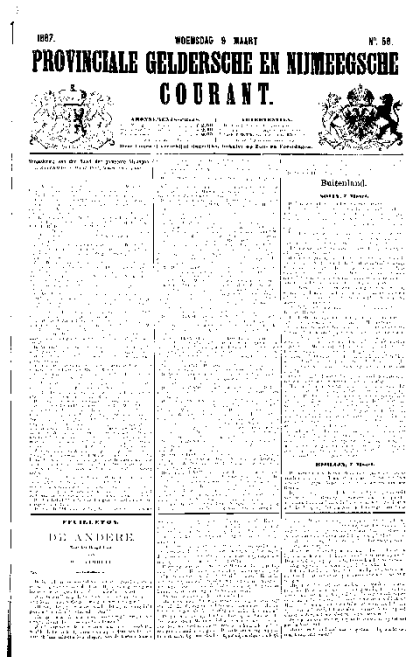
1888 – 1908

Versie: 211230

Vanuit de Hertogstraat in de richting van de Canisiussingel, links de Van der Bruggenstraat met het instituut. Wilhelminaperk met boom.

Wegens de groei van het Instituut koopt dhr. Wegerif de naastgelegen twee panden op aan de Canisiussingel.

heer Kneppers.

7. Aan de orde is het adres van den heer G. Wegerif alhier, daarbij verzoekende hem in koop af te staan een gedeelte van het bouwterrein aan de van der Bruggenstraat, grenzende aan zijn schoolgebouw.

B. en W. stellen voor, te besluiten tot verkoop aan den adresant, van eene oppervlakte van ongeveer 408 centiareen bouwterrein aan de bedoelde straat, gedeelte van het perceel bij het kadaster bekend in Sectie B der gemeente Nijmegen onder No. 695, tegen betaling van f 7 per centiare.

Overeenkomstig dit voorstel wordt zonder hoofdelijke omvraag besloten.

8. Aan de orde is het voorstel van B. en W., strekkende tot

De landelijke advertenties van Wegerif

In de jaren van Wegerif was het gebruik van advertenties in landelijke kranten de enige mogelijkheid om ouders van potentiële leerlingen te bereiken. Vanwege zijn opleidingen voor militaire functies was de samenwerking met de Defensie organisatie van belang. Ook de koloniale militairen in Nederlands-Indië behoorde tot zijn doelgroep.

Uitslag examen K. M. A.
INSTITUUT WEGERIF, Nijmegen.
 Van mijn **VIER** aspiranten slaagden er
DRIE; Art. h. t. l. No. 2, Inf. h. t. l. No. 3,
 Inf. Indië No. 18.
 De lessen beginnen weder **Woensdag 5 Sept. a. s.**
G. WEGERIF.

1920 NSV lagere school achterzijde Wegerif gebouw.

Instituut WEGERIF, Nijmegen (Holland).
 Speciale opleiding voor CADET, ADELBORST. Volledig ingericht 5-jarigen
 Cursus ter opleiding voor Eindexamen H. B. S., Cadet Breda, Adelborst
 (nieuwe regeling). 5377

TELEGRAAF 12 JUNI 1898.

Instituut WEGERIF,
Nijmegen.
 De **ZOMERVACANTIE** duurt van Zaterdag
23 Juli tot Maandag 12 September.
 Aangifte van nieuwe leerlingen liefst vóór 15 Juli a. s.
G. WEGERIF Jr.

RDAG 5 JULI 1902 — Avondblad. — De
 an de gratis Brochure: *Wetenschappelijk Kippen voeden* bij Hoofd-Agentchap van Cleve

INSTITUUT WEGERIF TE NIJMEGEN.
BIJZONDERE SCHOOL met 5-jarigen cursus, overeenkomende met de
5 klassen H. B. S.
 Gedurende de beide laatste cursussen slaagden ruim 50 leerlingen, o.a. 1 eindexamen H. B. S.,
 5-jarigen cursus: 5 adsp. eurn. h/d die. bel.; 7 cad. Alkmaar; 5 adelborst K. N. M.; 3 Technische School
 Amsterdam; 4 H. B. S. 4o kl.; 6 H. B. S. 3e kl.; 6 m.o.
 Aangifte van nieuwe leerlingen — Intern — liefst vóór 1 AUGUSTUS a.s. (17378)
 De Zomervacantie duurt van **18 Juli tot 3 September a.s.**
G. WEGERIF.

DAG 31 AUGUSTUS 1910 1e BLAD. I

EXAMEN-OPLEIDING.
 Enkele plaatsen intern beschikbaar bij **G. WEGERIF,**
 Voorz. Nijm. Sch. v/h **Instituut WEGERIF, te Nijmegen.**
 Kost- en leergeld f 800.— per jaar. (3096)

De behaalde resultaten

Wegerif was trots op zijn resultaten en adverteerde dan ook jaarlijks.

<p>Uitslag Examen Posterijen. Instituut Wegerif, NIJMEGEN.</p> <p>Van mijne 3 Adspiranten slaagden er 2 voor Surnumerair, waaronder No. 2. Voor Belastingen behaalde een No. 3. Van de 21 Leerlingen, die dit jaar examen deden, slaagden er 17, waaronder slechts één die ook het vorig jaar examen deed. Aanvang der lessen Woensdag 3 Sept. a.s.</p> <p>1902 G. WEGERIF.</p>	<p>INSTITUUT WEGERIF, NIJMEGEN.</p> <p>De lessen van den nieuwen cursus vangen aan VRIJDAG 7 SEPT.; de kostleerlingen worden DONDERDAG den 6en verwacht. VOLLEDIG RESULTAAT van den afgelopen cursus:</p> <p>4 leerlingen slaagden voor Surn. b. d. Belastingen. 5 als Cadet. 3 als Adelborst. 1 Surn. b. d. Staatsspoor. 1 " " " H. IJ. Sp. Mij. 1 Zeevaartschool Amsterdam; 2 4e kl. H. B. S. 3 3e kl. H. B. S. 1 3e kl. Handelsschool Amsterdam. 1 2e kl. Gymnasium. 2 2e kl. H. B. S. 4 1e kl. H. B. S. 2 1e kl. Gymnasium. 1 Landbouwschool Wageningen.</p> <p>1900 G. WEGERIF.</p>
<p>AG 2 SEPTEMBER 1904 2e BLAD. Bladz</p> <p>Examen K. M. A. Breda, Instituut Wegerif.</p> <p>Ook hier slaagde mijn Candidaat, zoodat in 't geheel 15 Leerlingen voor de verschillende Ex. slaagden. Aanvang der lessen DINSdag 6 SEPT.</p> <p>G. WEGERIF, Nijmegen.</p>	<p>INSTITUUT 1903 WEGERIF NIJMEGEN</p> <p>Heden slaagde mijne enige Adspirant v. d. Veeartsenijschool met N°. 3. Ook slaagden dezen Cursus reeds 2 Leerlingen voor Surnumerair H. IJ. S. M. en S. S., 1 vrouwelijke als Telephoniste; verder 4 voor Kweekschool voor Onderwijzeressen, 1e kl. H. B. S. en Gymnasium.</p> <p>(3702) G. WEGERIF.</p>
<p>INSTITUUT WEGERIF TE NIJMEGEN.</p> <p>BIJZONDERE SCHOOL met 3-jarigen cursus, overeenkomende met de 3 klassen H. B. S.</p> <p>Gedurende de beide laatste cursussen slaagden ruim 50 leerlingen, o.a. 1 eindexamen H. B. S. 5-jarigen cursus; 5 adsp. surn. b/d dir. bel.; 7 cad. Alkmaar; 5 adelborst K. N. M.; 3 Technische School Amsterdam; 4 H. B. S. 4e kl.; 3 H. B. S. 3e kl., o. m. a.</p> <p>Aangifte van nieuwe leerlingen — Intern — lift vóór 1 AUGUSTUS a.s. (17878)</p> <p>De Zomervacantie duurt van 15 Juli tot 3 September a.s.</p> <p>G. WEGERIF.</p>	<p>Instituut Wegerif - Nijmegen.</p> <p>Volledige opleiding voor eindexamen H. B. S. 5-jarigen cursus, en voor de meeste vergelijkende examens.</p> <p>In 1906 slaagden 3 voor eindexamen, 3 voor K. M. A. In 1907 slaagden 4 voor eindexamen.</p>

Bijzondere gebeurtenissen

Naamlooze Vennootschap
Huur-Risico-Verzekeringsbank te Amsterdam,
goedgekeurd bij K. B. van 27 Dec. 1901 no. 14.

Jan Luykenstraat 39. Telefoon no. 2251.

Verzekering tegen huurverlies door leegstaan van Woningen of wanbetaling van huurders enz. Administratie van Vaste Goederen door geheel Nederland.

Commissarissen: Directeuren:

J. R. JACOBS, Ridder M. W. O. en O. N. O., Oud-Luitenant-Kolonel O. I. L., 's Hage.	Mr. J. W. M. GOTTE VAN DELDEN, Advocaat en Procureur,
G. J. MISPELBLOM BEIJER, Oud-Kassier, Apeldoorn.	en A. T. E. VROOM W.A.Jz., Makelaar.
G. WEGERIE, Instituuteur, Nijmegen.	Accountant:
J. A. PFEIL, Lid v. d. Firma J. van Bokhoven, Boekdrukker en Uitgever te Utrecht.	A. H. HEYMANN, Lid 1e klasse v. h. Ned. Instituut van Accountants.
J. A. VAN ZILP, Directeur der Soengai- Beijanker Tabak-Maatschappij, Arnhem.	

De DIRECTIE van bovengenoemde Bank geeft kennis van de vestiging van het Bijkantoor voor de provincie *Friesland* te Leeuwarden onder Directie van den Heer G. JEL-LEMA Gz., tijdelijk Zuidersplein 1a.
Plaatselijke Agenten de Heeren J. TEFFER en P. KLAMSTRA, alwaar de noodige inlichtingen zijn te bekomen.

vormende de voetbalvereniging *Quick Step*, speelden op het terrein van *Quick* tegen den *Clever Fussball-Verein*. *Quick Step* won met 2 tegen 1.

Te **Nijmegen** is een agent van politie in hechtenis genomen als verdacht van diefstal bij nacht van een rijwiel ten nadeele van een leerling van het instituut "**Wegerif**". Ook is ten huize van den verdachte gevonden een wagenvracht planken, balken, steenen en andere bouwmaterialen, door hem successievelijk van erven en uit in aanbouw zijnde huizen enz. bij nacht gestolen. Bovendien wordt de man verdacht van de vele inbraken, bij nacht, met diefstallen van aanzienlijke sommen geld, gouden en zilveren voorwerpen enz., welke aldaar in de laatste 5 jaar geconstateerd werden, sinds deze veiligheidswachter bij het Nijmeegsche politiepersoneel in dienst is. Ofschoon behoeftig te **Nijmegen** aangekomen, bezit hij thans reeds vaste goederen.

De verdachte is 35, gehuwd en heeft twee kinderen.

1903

Het overlijden van G. Wegerif

Dhr. Wegerif gaf 30 jaar leiding aan zijn landelijk bekende instituut. Naast zijn school beklede hij diverse bestuursfuncties. Kort na de overdracht van zijn instituut kwam hij op 55 jarige leeftijd te overlijden. Helaas heb ik geen foto van hem kunnen vinden.

— Te Hees, bij Nijmegen, is op 55-jarigen leeftijd overleden de heer G. Wegerif, vroeger eigenaar van het eertijds in het gehele land bekende onderwijzersinstituut Wegerif, sinds enkele jaren lid van den Raad van Nijmegen.

Begrafenis G. Wegerif.

Op de begraafplaats »Rustoord« heeft hedenvoormiddag de teraardebestelling plaats gehad van het stoffelijk overschot van wijlen den heer G. Wegerif. Tal van personen waren aanwezig om de laatste eer te bewijzen aan den overledene, die voor zoo velen een goed leermeester of vriend is geweest.

De baar, welke werd voorafgegaan door de boden van het stadhuis, was met tal van fraaie kransen overdekt, o. a. van de vereenigingen »Dorpsbelang«, »Benedenstadsbelangen«, »de Proeftuin«, afd. Nijmegen van de Ned. Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde en »Sparta«.

Een achttal oud-leerlingen, van wie een nog een fraai bouquet droeg, schreden ter weerszijden van de baar. In den stoet hadden zich o. m. bij de familie aangesloten de heer W. J. H. van der Waarden, wethouder, verschillende leden van den Gemeenteraad, de besturen van »Dorpsbelang« en »Benedenstadsbelangen« en verder nog deputatiën van de vereenigingen, waarvan de heer Wegerif deel heeft uitgemaakt.

Nadat de aanwezigen immortellen in de groeve hadden gestrooid, dankte de zoon van den overledene voor de laatste eer, zijn vader bewezen. Ondanks den velen tegenspoed, dien hij in zijn leven heeft gehad, is hij, zeide spr., steeds voor anderen blijven leven zonder ooit aan zichzelf te denken. En daarom deed het spr. goed dat zoo talrijk velen zijn vader naar zijn laatste rustplaats uitgeleide hadden gedaan.

De plechtigheid, welke in haar eenvoud op de aanwezigen diepen indruk maakte, war hiermede geëindigd.

G. Wegerif. †

Gisteren is te Hees in den ouderdom van ruim vijf-en-vijftig jaren onverwacht overleden de heer G. Wegerif, sinds 1912 lid van den Gemeenteraad.

De heer Wegerif was de stichter van het Onderwijs-Instituut-Wegerif alhier, dat onder zijne leiding jaren van grooten bloei kende en honderden jongelieden uit alle oorden des lands tot zijne leerlingen mocht rekenen. Vele mannen die in ons land thans eene eervolle betrekking bekleeden, gedenken met dankbaarheid hun ouden leermeester.

Na de opheffing van het Instituut vestigde de heer Wegerif zich eerst te Neerbosch en later te Hees, waar hij zich de belangen van het Schependom met warmte aantrok en ter verdediging daarvan steeds op de bres sprong. De vereeniging »Dorpsbelang« vond in hem een hechten steun. Met groote meerderheid werd hij door de kiezers van het IIIe district in 1912 naar den Gemeenteraad afgevaardigd en zag hij ook bij de periodieke verkiezingen in 1913 zijn mandaat op vleiende wijze hernieuwd.

In den Raad heeft de heer Wegerif zich een onversaagd kampioen voor de belangen van het Schependom getoond, wat o. m. bleek uit de pogingen die hij aanwendde, om dit gedeelte der gemeente aan het Electriche tramnet te verbinden.

De begrafenis is bepaald op Maandag a.s. op Rustoord. De rouwstoet zal des morgens om 11 uur van het sterfhuis vertrekken.

Wegerif docent De Haan

Wij beschikken niet over namen van leerlingen of docenten van het Instituut Wegerif. Eén naam willen wij kort beschrijven.

Jacob Israël de Haan.

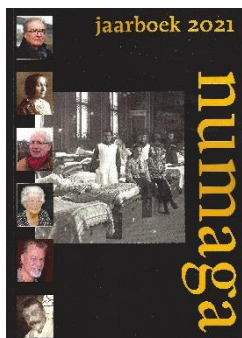
Bron: BWSA Archief.

In 1906 gaf De Haan door de week les aan het Instituut Wegerif in Nijmegen. Nadien werkte hij opnieuw als onderwijzer in Amsterdam en na 1909 als (duur en streng maar succesvol) repetitor van rechtenstudenten. Hij publiceerde nog twee romans - *Ondergangen*, een aan zijn feministische echtgenote opgedragen vrouwenroman (in 1907 als feuilleton verschenen; herdruk 1984) en de eveneens homoseksueel getinte *Pathologieën* (Rotterdam 1908).

Roepnamen Jaap of Joop, pseudoniem: Robert Roberts. Vanwege homo-affaire ontslagen medewerker van dagblad Het Volk en ijveraar voor Russische gevangenen, is geboren te Smilde op 31 december 1881 en vermoord in Jeruzalem op 30 juni 1924. Hij was de zoon van Izak de Haan, koopman, winkelier en gods-dienstonderwijzer, en Betje Rubens. Op 28 maart 1907 trad hij in het huwelijk met Johanna Belia Cornelia Jacoba van Maarseveen, gemeentearts te Amsterdam. Dit huwelijk bleef kinderloos.

In 1896 ging De Haan naar de Rijkskweekschool in Haarlem, waar hij in 1900 zijn onderwijzersdiploma haalde. Hij vond werk aan een volksschool in de Amsterdamse Pijp en studeerde intussen verder. Om te worden toegelaten tot de universiteit haalde hij in 1903 zijn staatsexamen Gymnasium-A. Daarna volgden zijn kandidaats rechten (1905) en zijn doctoraal (1909). In Haarlem had de onstuimige De Haan, die zich aangesproken voelde door de vrije gedachte en de 'socialen', met het joodse geloof gebroken.

Na lezing van werk van Karl Marx sloot hij zich aan bij de SDAP en begon voor *Het Volk* stukjes te schrijven. P.L. Tak trok hem in april 1903 aan als redacteur van de kinderrubriek in het *Zondagsblad*. De Haan gaf de rubriek inhoud maar toen hij in november en december 1903 rond de Zuiderzee trok om geld in te zamelen voor de kinderen van slachtoffers van de spoorwegstaking eerder in dat jaar, vonden Groningse socialisten wel dat hij 'voor een jong haantje veel te hard kraait'. De functie van SDAP-propagandist in de Zaanstreek wees De Haan af teneinde zijn vader te ontzien, met wie hij - eenmaal uit huis - beter kon opschieten.

De Nijmeegse vereniging NUMAGA heeft in samenwerking met onze redactie in hun jaarboek 2021 een artikel gewijd aan Gerrit Wegerif, de oud-eigenaar & directeur van zijn instituut Wegerif op pagina 144.

In jaarboek 2022 wordt aandacht besteedt aan opvolger de Nijmeegse Schoolvereniging in 2021 nog steeds actief: 115 jaar oud.

WEGERIF, GERRIT

(Apeldoorn, 30 maart 1858 - Hees,
12 februari 1914), kostschoolhouder

Gerrit Wegerif werd geboren als een van de kinderen van timmerman, later aannemer Gerrit Wegerif (1823-?) en diens tweede vrouw, Alberdiena Margrietha Dorlas (1832-?). Hij volgde een opleiding tot onderwijzer - het beroep dat zijn grootvader Willem Jan Wegerif ook al had vervuld. Na een periode in Amsterdam vestigde hij zich op 12 augustus 1885 in Nijmegen. Veertien dagen ervoor was hij, nog in Amsterdam, getrouwd met Susanna Albertina van Sluijters (1863-1900).

Gerrit Wegerif had grote plannen. Zijn voortvarendheid evenaarde die van zijn nieuwe woonplaats, de stad die zich na de afbraak van de omwalling ongelooflijk snel ontwikkelde. Wegerif verzorgde onderwijs in zijn huis, Waalplein 10. Een aantal leerlingen was er intern. Zijn jonge vrouw ondersteunde hem daarbij.

In 1887 al kreeg Wegerif toestemming om een schoolgebouw neer te zetten aan de Van der Bruggenstraat, nummer 5. Hij moet goed in de slappe was hebben gezeten

of over externe financiering hebben beschikt. De architect van dit nieuwe schoolgebouw was Willem Maurits, de man die ook het poortgebouw van de protestantse begraafplaats Rustoord had ontworpen. Met het Instituut Wegerif ging het zo goed dat al snel nieuwbouw nodig was. In 1891 verwierf hij een vergunning om op de kop van de 'Berg en Dalschestraat' (in 1905: Berg en Dalseweg 1) een school te bouwen. Later kwam er nog een gebouw op de hoek van de Van der Bruggenstraat en de Sint Canisiussingel bij, de latere dansschool Huize Ditsel.

Wegerif liet zich 'instituteur' noemen. De leerlingen waren intern en de ouders betaalden voor het onderricht flinke bedragen. Samen met anderen - één jaar was de later befaamd geworden Jacob Israël de Haan een van zijn docenten - verzorgde Wegerif onderwijs voor kleine groepen leerlingen, in het bijzonder gericht op snel succes. In kranten maakte hij trots melding van de door zijn leerlingen behaalde diploma's. Ouders van gediplomeerde leerlingen droegen in advertenties hun dankbaarheid uit. Veel van die advertenties zagen er hetzelfde uit, wat de verdenking vergroot dat de tekst en de uitvoering het werk waren van Instituut Wegerif zelf.

Het hoofdgebouw van Instituut Wegerif, 'Instituut voor Jongheeren', aan de Van der Bruggenstraat 5 in Nijmegen, 1890. Bron: fotocollectie RAN, P65716. Foto: Gerard Korfmacher

In 1900 overleed Gerrits vrouw. Voor Wegerif en voor zijn kostschool was dat weinig minder dan een ramp. Hij liet haar op Rustoord begraven, met op de steen de afbeelding van een zandloper met vleugels.

Omstreeks 1908 ging Instituut Wegerif op in de nieuwe Nijmeegse School Vereniging (die nog steeds bestaat). Bij de omvorming tot NSV speelde behalve Wegerif ook margarinefabrikant Walde → Salomonsky een belangrijke rol. In de marge van zijn onderwijsactiviteiten hield Wegerif zich namelijk bezig met de lucratieve fabricage van margarine, waarover in de landelijke pers een rel uitbrak: hij zou vervalste boter hebben verhandeld. Naar alle waarschijnlijkheid handelde hij echter te goeder trouw. Net als Salomonsky verhief Wegerif zijn stem in tal van verenigingen en organisaties.

In de laatste jaren van zijn leven verhuisde hij naar Hees, eerst naar villa Leeuwenstein aan de Dennenstraat, waar hij een grote moestuin transformeerde tot een kwekerij, waar groenten ingemaakt werden 'volgens het systeem Weck'. Later verhuisde hij naar Bredestraat 21. In Hees zette hij zich in voor de Vereniging Dorpsbelang (Hees). Namens die vereniging had hij, als lid van de behoudende Bond van Vrije Liberalen, een tijdlang zitting in de Nijmeegse gemeenteraad. In 1914 was ook voor hem het zand door de zandloper gezakt, hij overleed en kwam bij zijn echtgenote te liggen op Rustoord. Zoon Gerrit jr. herdacht zijn vader bij de groeve en dankte alle aanwezigen voor hun komst naar de begraafplaats. **PA**

<https://nijmeegse-schoolvereniging.nl/index.php/dossiers/instituut-wegerif>